

Kotomäestä tuli Tuusulan kultamuna

► Varuskunnan alueelle kasvaa uusi ja erilainen Tuusula

Leena Virtanen

HELSINGIN SANOMAT

► Hyrylän varuskunnan lakkauttaminen vuonna 2006 avasi kahden ja puolen neliökilometrin kokoisen alueen Tuusulan keskustasta rakentamiselle. Tuusulan kunta ja valtio tekivät kansainvälisen arkkitehtikilpailun jälkeen sopimuksen pääkaupunkiseudulla uudenlaisen pientalokaupungin rakentamisesta Hyrylään Tuusulan keskustan jatkoksi. Tuusula halusi luoda erilaisuudella kilpailukyisen vaihtoehdon Vantaan ja Espoon omakotitaloihin hakeutuville perheille sekä muille urbaania mutta rauhallista asumista kaipaaville.

Kotomäeksi ristitty voittajasuunnitelma osoittautui houkuttelevammaksi kuin kunta ja maanomistajat uskalsivat uneksiakaan. Kunta oli varautunut reiluun neljän prosentin väestönkasvuun, mutta prosenttiluku on ollut jo pari vuotta 6–7. Tontit on myyty tällä hetkellä yli kahdeksi vuodeksi eteenpäin. Nopeampaan tahtiin ei kunnallistekniikan ja palveluiden rakentamisessa pystytä.

Vihdoinkin sitä, mitä halutaan

Espoosta Kotomäen Suomelan kylään muuttanut Lahtisen perhe oli etsinyt kolme vuotta rivi- tai pientaloa pääkaupunkiseudulta. Äiti-Lahtinen on töissä Pasilassa ja isä Vantaan Viinikkalassa. Lahtiset halusivat löytää ennen lasten kouluikää kodin, josta pääsee turvallisesti kouluaan.

Riitta Lahtinen vietti nuoruutensa

Kotomäessä kylien keskustat ovat ihmisiä varten. Kävelyalue muuttuu kylien reunoilla pihakaduiksi, joilla auton saa ajaa omalle tontille.

Haagassa. Omille lapsilleen hän ei halunnut riskiksi asuntokatujen läpiajoliikennettä.

”Emme voineet kuvitella muuttavamme pakoon autoja paikkaan, jossa on pakko liikkua kahdella autolla,” kuvailee Riitta Lahtinen vaikeutta löytää mieleistä asuinpaikkaa pääkaupunkiseudulta. ”Espoossakin piti omistaa kaksi autoa, vaikka asui kerrostalossa.”

Kotomäen kaavoituksen idea on rajata autolla liikkuminen kylien reunoille pihakaduille. Koulut ja kaupat ovat kyläkeskustan torin ympärillä, ja sinne kuljetaan kävellen. Parin sadan metrin matka muistuttaa enemmän pihaa kuin katua.

Eläkkeelle idylliin

Sanna ja Vilho Lempiäinen asuvat pa-

rin talon päässä Lahtisista. Vilholla on takana yksi eläkevuosi, Sannalla on töitä jäljellä pari vuotta. Lempiäiset halusivat palveluiden äärelle. Suomalassa ne ovat yhtä lähellä kuin Vartiokylässä oli pelkkä bussipysäkki.

”Omakotitalon hinnalla olisi saanut kolmion Ison omenan kauppakeskuksesta, mutta ei kauppakeskus ole ihmisen asuinpaikka,” murahtaa Vilho Lempiäinen. Tilaan tottunut pariskunta asuu nyt 120 neliön huoneistoa kolmikerroksisessa talossa, jolle ei suomalaisessa kielenkäytössä ole edes omaa nimitystä. ”Eihän tämä kerrostalokaan ole,” pohtii Sanna Lempiäinen.

Kahden minuutin kävelymatkan päässä Lempiäisistä on monitoimitalo, jossa on Lahtisen lasten koulu ja kunnan

palvelut. Vilho Lempiäinen käy siellä yleensä lounaalla sekä pelaamassa shakkia. Elinikäinen haave taulujen maalauksesta on myös muuttunut todeksi monitoimitalon pajassa.

Rohkea ratikka

Raitiovaunu on Suomen mittakaavassa Kotomäen rohkein ratkaisu. Se oli suunnittelukilpailun voittaneen opiskelijaryhmän alkuperäinen idea. Ratikka tekee Kotomäestä kaupungin ja vahvistaa mannermaisen tunnelman. Mutta ratikka ei ole pelkkä imago, vaan se sijoittaa Kotomäen ajallisesti yhtä lähelle Helsingin keskustaa kuin Vuosaaren tai Kivenlahden.

Raitiovaunu vie alle kymmenessä minuutissa Keravan asemalle, josta pääsee taajamajunalla Helsinkiin. Bussilla Keravalle pääsisi yhtä nopeasti, mutta se rikkoo meluttoman ja hajuttoman miljöö. Ratikan rata on osa puistoa, bussikatu ei sitä voi olla.

Lahtiset möivät toisen auton tarpeettomana kolme kuukautta muuton jälkeen. Isä-Lahtinen ajaa työmatkat Tuusulantietä Viinikkalaan, Äiti-Lahtinen käyttää ratikkaa ja junaa työmatkoillaan

Pasilaan. Ruokaostokset hoituvatomasta kaupasta kävelymatkalla pysäkillä kotiin. Isompiin hankintoihin ovat sekä Hyrylän että Keravan marketit.

Kotomäessä raitiovaunu on osa puistoa. Nurmetettu rata ei pölyä ja vaimentaa melua.

TIETOKULMA

Opiskelijat voittivat kansainvälisen kilpailun

► Hyrylän varuskunta lakkautettiin 2006, ja varuskunnan maiden rakentaminen alkoi 2008.

► Kansainvälisellä arkkitehtikilpailulla etsittiin alueen käyttöideoita. Kilpailuun kutsuttu opiskelijaryhmä voitti ehdotuksella, joka perustui Keravan ja Hyrylän väliseen esikauptieraitiotiehen.

► Kotomäen idea on mahdollisuus

autottomaan elämään kaupunkimaisessa ympäristössä, joka tarjoaa maaseudun rauhaa.

► Ensimmäiset tontit ja asunnot myytiin loppuun jo syksyllä 2007 ennen ainoakaan talon valmistamista.

► Kotomäki on tehnyt Tuusulasta Helsingin seudun ylivoimaisen muuttovoittokunnan.